

НАЦИОНАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА ИНКЛУЗИЈА НА РОМИ 2023 – 2025

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ – ВРАБОТУВАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ИНКЛУЗИЈА

СТРАТЕШКА ЦЕЛ: Зголемување на вработеноста на Ромите во Република Северна Македонија		ИНДИКАТОР: Стапка на вработеност на Роми 15-64 год. Појдовна основа: Државен завод за статистика Таргет: До 2025 година, стапката на вработеност да достигне најмалку 25%	
КОНКРЕТНА ЦЕЛ 1: Зголемување на вработеноста на Ромите во јавната и државната администрација		ИНДИКАТОР: Учество на Ромите во вкупниот број на вработени во јавниот сектор Појдовна основа: 1344 вработени Роми во Јавниот сектор во 2021 година, или 1.19% се Роми од вкупниот број на вработени Роми во јавниот сектор Таргет 2023: 1.4% Роми вработени во јавниот сектор; Таргет 2024: 1.6% Роми вработени во јавниот сектор; Таргет 2025: 1.8% Роми вработени во јавниот сектор;	
МЕРКА: 1. Засилен мониторинг на вработувањата на Роми во јавна и државна администрација 2. Вработување на Роми (медијатори, информативни центри и сл.) во системот на државна администрација		ИНДИКАТОР: 1. Број на пополнети работни места од Ромска заедница во однос на објавени огласи за вработување 2. Број на систематизирани позиции од профилите на медијатори и ромски информатори	
АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ	БУЏЕТ
1. Номинирање на лице за мониторинг на вработувањата во јавниот сектор во рамките на МТСП	Министерство за труд и социјална политика, Министерство за информатичко	декември 2023	Не се потребни дополнителни финансиски средства. Активностите ќе се вршат во рамки на редовните работни задолженија на вработените

	општество и администрација		
2. Вклучување на Народниот правобранител во мониторинг на вработувањата во јавниот сектор во огласите за Роми	Народен правобранител	2023 - 2025	Не се потребни дополнителни финансиски средства. Активностите ќе се вршат во рамки на редовните работни задолженија на вработените
3. Извештај за бројот на пополнети работни места од Ромска заедница од огласите наменети за Роми	Министерство за информатичко општество и администрација, Граѓански организации	2023 - 2025	Не се потребни дополнителни финансиски средства. Активностите ќе се вршат во рамки на редовните работни задолженија на вработените
2.1 Систематизација на работните позиции – здравствени медијатори, образовни медијатори, ромски информативни центри	Министерство за труд и социјална политика, Министерство за образование и наука, Министерство за здравство,	2023 - 2025	Во рамки на редовните буџет на Министерство за труд и социјална политика, Министерство за образование и наука, Министерство за здравство,
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			Нема финансиски импликации

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 2: Зголемување на опфатот на Роми во активните мерки за вработување и услуги	ИНДИКАТОР: Број на опфатени Роми во рамки на Оперативниот план за вработување Појдовна основа: 4.2% опфатени Роми во активните мерки за вработување, или 589 Роми Таргет 2023: 5% опфатени Роми во активните мерки за вработување Таргет 2024: 5% опфатени Роми во активните мерки за вработување Таргет 2025: 5% опфатени Роми во активните мерки за вработување
МЕРКА: 1. Зголемена активација на Ромската заедница 2. Вклучување на невработени Роми во активните програми и мерки за вработување од Оперативниот план за вработување	ИНДИКАТОР: 1. Зголемен број на корисници Роми на активните програми и мерки од Оперативниот план за вработување на годишно ниво

АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК	БУЏЕТ
1.1 Јавно информирање за активните мерки и услуги за вработување	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	Не се потребни дополнителни финансиски средства. Активностите ќе се вршат во рамки на редовните работни задолженија на вработените
1.2 Инфо-сесии за информирање на Ромската заедница во соработка со НВО 1.3 Меморандуми за соработка со НВО кои работат со ромска заедница	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Граѓански организации,	2023 - 2025	Не се потребни дополнителни финансиски средства. Активностите ќе се вршат во рамки на редовните работни задолженија на вработените
1.3 Отворање на дисперзирана канцеларија на Агенцијата за вработување во Северна Македонија во општина Шуто Оризари	Министерство за труд и социјална политика ; Програма за развој на Обединетите нации	2023 - 2025	Вкупно 3.500.000,00 ден - Средствата ќе бидат обезбедени од Донатор и од Министерство за труд и социјална политика
1.4 Измени во законот за вработување и осигурување во случај на невработеност	Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	Нема фискални импликации
2.1 Вклучување на Роми во активните програми и мерки за вработување (5% квота за вклучување на Ромите во активните мерки за вработување и услуги)	Министерство за труд и социјална политика, Агенција за вработување на	2023 - 2025	Буџет на труд и социјална политика, Агенција за вработување на Република Северна Македонија и други извори на финансирање

	Република Северна Македонија		
2.2 Пилотирање на мерки за зголемување на вработливоста на жените Ромки	Министерство за труд и социјална политика, Европска Делегација, Граѓански организации	2023 - 2025	Вкупно 2.430.000,00 ден – Европска Делегација, Министерство за труд и социјална политика
2.3 Пилотирање на мерки за вработување на тешко вработливи Роми преку поддршка на социјални претпријатија	Министерство за труд и социјална политика, Европска Делегација,	2023 - 2025	Вкупно 4.050.000,00 ден – Европска Делегација
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			9.980.000,00 МКД

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 3: Создавање на овозможувачка околина за формализација и стимулирање на претприемништво кај Ромската заедница	ИНДИКАТОР: Зголемување на бројот на формализирани бизниси кај Ромската заедница Појдовна основа: Во просек 50 Роми отвораат нови бизниси со поддршка на Министерството за труд и социјална политика и Агенција за вработување на Република Северна Македонија Таргет: Во периодот 2023- 2025 поддржани најмалку 200 претприемачи за отворање на нови бизниси		
МЕРКА: 1.Детектирање и креирање на мерки за намалување на неформалната економија кај Ромите 2.Подобро правно/деловно окружување- за неформални бизниси /дејности 3.Олеснување на пристапот до финансии на претприемачи Роми	ИНДИКАТОР: 1.Број на регистрирани бизниси раководени од Роми, распределени по пол		
АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК	БУЏЕТ

1.1 Изработка на сеопфатна анализа за откривање на причините за мотивација за учество во неформалната економија на Ромите	Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	240.000,00 МКД Министерство за труд и социјална политика Граѓански организации
1.2 Вклучување на локалната самоуправа во формализација на неформалната економија на Ромите преку покривање на трошоците за месечен надоместок за користење на тезга во период од една година од денот на регистрација на бизнисот за Ромите кои ќе регистрираат дејноста што ја вршат на зелените пазари и други мерки	Единици на локална самоуправа	2023 - 2025	Единици на локална самоуправа
1.3 Дигитализација и формализација на бизниси водени од Роми во рамките на мерката “Поддршка за самовработување (претприемништво) во	Иницијатива за економски развој на Ромите – РЕДИ, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	2.763.000,00 МКД Иницијатива за економски развој на Ромите – РЕДИ
1.4 Креирање на социјални претпријатија по принципот на веќе формирани социјални претпријатија за неформални дејности во кои најмногу е	Европска Делегација, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	Вкупен буџет: 10,000,000 МКД Европска Делегација, Министерство за труд и социјална политика
2.1 Анализа на постојното законодавството и подзаконски акти поврзани со неформалната економија со препораки за измени	Министерство за економија, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	/
2.2 Измени и дополнување на Закон за отпис на камати и репрограмирање на долгови	Министерство за економија, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	/

2.3 Поедноставување на регулативата за микро и мали претпријатија	Министерство за економија, Кабинетот на Претседателот на Владата на Република Северна Македонија задолжен за економски прашања, координација на економските ресори и инвестиции, и Централниот регистар на РСМ.	2023 - 2025	/
2.4 Изработка на законска регулатива на социјални претпријатија	Министерство за економија, Министерство за финансии	2023 - 2025	Нема фискални импликации
3.1 Опфатеност на Роми во програма за самовработување (претприемништво)	Министерство за труд и социјална политика, Агенција за вработување на Република Северна Македонија	2023 - 2025	35.000.000,00 МКД Во рамките на буџетот на Министерство за труд и социјална политика, Агенција за вработување на Република Северна Македонија
3.2 Поддршка на Роми во програми за кредитирање	Развојна банка, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	25.000.000,00 МКД Во рамките на буџетот на Развојна банка на Република Северна Македонија

3.3 Поддршка на претприемачи Роми за развој на свои бизнис преку микро кредитни фондации	Иницијатива за економски развој на Ромите – РЕДИ, Министерство за труд и социјална политика , Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	Во рамки на буџетот на Иницијатива за економски развој на Ромите – РЕДИ, Министерство за труд и социјална политика
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			73.471.000,00 МКД

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 4: Унапредување на дигиталните вештини на младите Роми		ИНДИКАТОР: Стапка на млади Роми (жени и мажи) со стекнати вештини од ИКТ технологија (%) Појдовна основа: Нема информација Таргет: До 2025, 240 Роми да се стекнат со дигитални вештини	
МЕРКА: 1. Таргетиран мерки кон млади Роми за унапредување на дигиталните вештини		ИНДИКАТОР : 1. Број на Роми со стекнати дигитални вештини, распределени по пол	
АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК	БУЏЕТ
1. Истражување , анализа за состојбата на владеење н дигиталните вештини кај ромската заедница (основна дигитална писменост)	Министерство за труд и социјална политика, Ромалитико	2023 - 2025	Во рамките на постоечкиот буџет на Ромалитико
2. Вклучување на млади Роми во обуките за основни и напредни ИТ Вештини	Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	14.400.000,00 МКД Во рамки на буџетот на Министерство за труд и социјална политика
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			14.400.000,00 МКД

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 5: Да се намали стапката на млади Роми кои не се дел од образование, вработување или обука		ИНДИКАТОР: Стапка на млади Роми (жени и мажи) кои не се дел од образование, вработување или обука (%) Појдовна основа : Државен завод за статистика - Роми од 15 до 29 години кои не се дел од образование, вработувања, обука Таргет 2023-2025: До 2025, 2500 млади Роми се вклучени во Гаранцијата за млади	
МЕРКА: 1.Активација на млади Роми на пазарот на труд преку вклучување во гаранција за млади		ИНДИКАТОР: 1. Број на Роми вклучени во Гаранција за млади 2. Број на успешен излез на Роми во период од 4 месеци по вклучување во Гаранција за млади	
АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК	БУЏЕТ
1. Активности за информирање и промоција на мерката гаранција за млади помеѓу младите Роми	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Министерство за труд и социјална политика	2023 - 2025	600.000,00 МКД Инструмент за пред пристапна помош 3
2.Теренски активности за промоција			
3. Вклучување на ЗГ во процесот на идентификација и промоција			
4.Вклучување на младите Роми во Гаранција за млади согласно дефинираните упатства и процедури	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Министерство за труд и социјална	2023 - 2025	45.000.000,00 МКД Буџет на Министерство за труд и социјална, Агенција за вработување на Република Северна Македонија и Инструмент за пред пристапна помош
5.Програма За “Втора можност”	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Министерство за труд и социјална политика, Центар за образование на возрасни,	2023 - 2025	2.700.000,00 МКД Буџет на Министерство за труд и социјална, Агенција за вработување на Република Северна Македонија и Инструмент за пред пристапна помош

	Министерство за образование и наука,		
6. Активација на корисници на ГМП – млади од 15-29 кој не се вклучени во образовен процес или обука, преку координирани активности на ЦСР и Младински граѓански организации – 10 % да се млади корисници на ГМП припадници на ромската популација	Буџет Министерство за труд и социјална, Агенција за вработување на Република Северна Македонија	2023 - 2025	Буџет на Министерство за труд и социјална, Агенција за вработување на Република Северна Македонија и Инструмент за пред пристапна помош
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			48.300.000,00 МКД

КОНКРЕТНА ЦЕЛ 6: Намалување на јазот меѓу сиромаштијата помеѓу Ромите и општата популација за најмалку половина до 2030 година		ИНДИКАТОР: Стапка на сиромаштија на Роми Појдовна основа : Државен завод за статистика Таргет: До 2025 развиени услуги за поддршка на ранливи категории на граѓани на локално ниво	
МЕРКА: 1.Развој на социјални услуги		ИНДИКАТОР: 1. Број на развиени социјални услуги – број на корисници од Ромска националност	
АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНА ИНСТИТУЦИЈА	РОК	БУЏЕТ
1.Подготовка на планови на ниво на плански регион во дел на развојот на социјални услуги - 10 % од услугите да се за поддршка на ранливи групи - Роми .	Плански региони, Единици на локална самоуправа, Министерство за труд и социјална политика	2023-2025 на годишно ниво	Буџет на Министерство за труд и социјална политика за поддршка на социјалните услуги
2.Објавување на Годишен јавен повик за обезбедување на социјални услуги од општините	Министерство за труд и социјална политика	2023-2025	Буџет Министерство за труд и социјална политика

3. Спроведување на мерката: Обука и вработување на лица за обезбедување услуги на грижа во заедницата.	Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Програма за развој на Обединетите нации - УНДП	2023-2025	Буџет на Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Програма за развој на Обединетите нации - УНДП
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2023-2025			Во рами на редовниот буџет на Министерство за труд и социјална политика;
ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА НАЦИОНАЛНИОТ АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ИНКЛУЗИЈА ЗА ПЕРИОД 2023-2025		146.151.000,00 МКД	